

เปิดประตู สู่ตลาดใหม่

กันยายน 2563

จับกระแสโมเดล BCG ... โอกาสธุรกิจใหม่ในยุค New Normal

+ HIGHLIGHTS

- วิถีชีวิตรูปแบบใหม่ (New Normal) ไม่ว่าจะเป็นการสั่งอาหารมารับประทานที่บ้านหรือการซื้อสินค้าออนไลน์โดยใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกแบบครั้งเดียวทิ้ง การสวมหน้ากากอนามัย/ถุงมือยาง นับเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อหลีกเลี่ยงการติดเชื้อไวรัสและโรคระบาดต่างๆ แต่ในอีกทางหนึ่งก็ส่งผลให้ปริมาณขยะทั่วโลกเพิ่มขึ้นซ้ำเติมวิกฤตโลกร้อนและ Climate Change ให้รุนแรงยิ่งขึ้น ทำให้คาดว่าในระยะถัดไปนานาประเทศจะกลับมาให้ความสำคัญอย่างจริงจังกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- BCG หนึ่งในโมเดลที่กำลังมาแรงในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน โดยเป็นโมเดลที่มุ่งเน้นการรักษาสิ่งแวดล้อมและสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาธุรกิจให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน ประกอบด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)
- การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วย BCG จะสร้างโอกาสธุรกิจใหม่ๆ ตามมาอีกมาก เช่น Functional Food การผลิตเนื้อสัตว์จากพืช ธุรกิจ Platform สินค้ามือสองออนไลน์ การผลิตสินค้าจากวัสดุรีไซเคิล ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นต้น

การปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิตประจำวันใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะพฤติกรรมผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับการรักษาความสะอาดเป็นลำดับแรก เช่น การสั่งอาหารมารับประทานที่บ้านหรือการซื้อสินค้าออนไลน์โดยใช้บรรจุภัณฑ์แบบครั้งเดียวทิ้ง การสวมหน้ากากอนามัย/ถุงมือยางแบบครั้งเดียวทิ้ง เป็นต้น แม้จะช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อต่างๆ แต่ก็เป็นการเพิ่มปริมาณขยะจำนวนมาก โดยเฉพาะขยะพลาสติก ซึ่งจะยิ่งซ้ำเติมภาวะโลกร้อนและปัญหามลภาวะทางสิ่งแวดล้อมให้รุนแรงขึ้น ทำให้คาดว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมจะกลับมาได้รับความสนใจและหาทางแก้ไขอย่างเร่งด่วนอีกครั้ง โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยหนึ่งในแนวทางที่ได้รับการกล่าวถึงเป็นวงกว้างและเริ่มถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลาย คือ BCG Model ประกอบด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งเป็นโมเดลการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการรักษาสิ่งแวดล้อมและสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาธุรกิจให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน สอดรับกับแนวทางการพัฒนาในภาพใหญ่ของโลกตามเป้าหมาย Sustainable Development Goals (SDGs) ที่กำหนดโดยสหประชาชาติ (UN) ทั้งนี้ ปัจจุบันโมเดล BCG เริ่มถูกนำไปใช้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ รวมถึงประยุกต์ใช้กับภาคธุรกิจในหลายประเทศ

ตัวอย่างปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นในช่วง COVID-19 จากการปรับวิถีชีวิตแบบ New Normal

สหรัฐฯ	<ul style="list-style-type: none"> • ขยะทั่วประเทศ ↑ 20% • ขยะในเมือง Chicago ↑ 50% (มี.ค.- เม.ย. 2563)
ฮ่องกง	<ul style="list-style-type: none"> • ขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง ↑ 2.2 เท่า (เฉพาะเม.ย. 2563 เทียบกับทั้งปี 2562)
บังกลาเทศ	<ul style="list-style-type: none"> • ขยะพลาสติกในกรุง Dhaka ↑ 20% (มี.ค.- เม.ย. 2563)

ที่มา : The Conversation, Radio Television Hong Kong, Environment and Social Development Organization

โมเดล BCG ตอบโจทย์ 5 เป้าหมายใน 17 เป้าหมายของ SDGs

เป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายที่ 10	ลดความเหลื่อมล้ำ
เป้าหมายที่ 12	แผนการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน
เป้าหมายที่ 13	การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
เป้าหมายที่ 14	การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล
เป้าหมายที่ 17	ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ที่มา : สำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

หมายเหตุ : SDGs คือ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งหมด 17 เป้าหมาย ซึ่ง UN กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้นานาชาติพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนในทิศทางเดียวกัน

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

BCG ทวิบาทบาทและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่โลกอย่างต่อเนื่อง

Bio Economy

(มูลค่าตลาดของธุรกิจชีวภาพโลก)

ที่มา : World Economic Forum

Circular Economy

ที่มา : World Business Council for Sustainable Development

Green Economy

(กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา Climate Change)

ที่มา : The Global Commission on the Economy and Climate

ส่องโอกาสธุรกิจใหม่ ... จาก BCG

Bio Economy

เศรษฐกิจชีวภาพ คือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มุ่งใช้นวัตกรรมด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

ตัวอย่างโอกาสธุรกิจ

กลุ่มอาหาร เช่น

• **Functional Food**

อาหารและเครื่องดื่มที่เพิ่มสารอาหารหรือพัฒนาเพื่อผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม เช่น นม Lactose Free สำหรับผู้ที่แพ้ นมวัว โยเกิร์ตผสมคอลลาเจนเพื่อบำรุงผิวพรรณ

• **เนื้อสัตว์แห่งอนาคต**

เนื้อสัตว์ที่ผลิตจากพืชโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อให้รสชาติใกล้เคียงกับเนื้อสัตว์จริง ตอบโจทย์ผู้บริโภคที่รักสุขภาพหรือรับประทานมังสวิรัติ

กลุ่มที่ไม่ใช่อาหาร เช่น

• **พลาสติกชีวภาพ**

เช่น ตะเกียบพลาสติกที่ผลิตจากข้าวโพด/มันสำปะหลัง

• **ชีวเภสัชภัณฑ์**

การผลิตยาด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ และการตัดต่อพันธุกรรม เช่น การสร้างอินซูลินจากจุลินทรีย์เพื่อรักษาโรคเบาหวาน ยาชีววัตถุสำหรับรักษาโรคมะเร็ง

กลุ่มพลังงาน เช่น

เชื้อเพลิงที่ผลิตจากผลผลิตเหลือทิ้งทางการเกษตร เช่น แกลบ ขาน้อย ชังข้าวโพด

ตัวอย่างบริษัทที่น่าสนใจ

“Beyond Meat” Start-up ธุรกิจอาหารในสหรัฐฯ

- ผลิตเนื้อสัตว์จากโปรตีนพืช (Plant-Based Meat) ที่มีสีและรสชาติใกล้เคียงเนื้อสัตว์จริง แต่ไม่ไขมันอิ่มตัวน้อยกว่าและไม่มีคอเลสเตอรอล
- กระบวนการผลิตลดการใช้น้ำ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และใช้ที่ดินน้อยกว่าการผลิตเนื้อสัตว์จริง 90%
- ในปี 2562 มียอดขายเพิ่มขึ้น 287% (YoY) ในตลาดยุโรปและสหรัฐฯ

ที่มา : Beyond Meat และ The Standard

Circular Economy

เศรษฐกิจหมุนเวียน คือกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เน้นการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด เพื่อป้องกันการเกิดวิกฤตขาดแคลนทรัพยากร ตลอดจนช่วยลดปริมาณขยะและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่างโอกาสธุรกิจ

Reuse/ Recycle

เช่น

- การผลิตโดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เช่น การนำยางล้อรถยนต์ที่หมดอายุการใช้งานแล้วมาเป็นวัสดุผลิตพื้นรองเท้า
- การผลิตสินค้า/บรรจุภัณฑ์จากขยะหรือวัสดุรีไซเคิล เช่น การนำขยะพลาสติกมารีไซเคิลเป็นเครื่องแต่งกาย รองเท้ากีฬา

Refurbishment

- การนำสินค้าที่มีตำหนิและถูกส่งคืนมาแก้ไขและเอามาวางขายอีกครั้งในราคาที่ถูกลง เช่น โทรศัพท์มือถือ เครื่องคอมพิวเตอร์ เฟอร์นิเจอร์

Second Hand Economy

- การเช่าหรือส่งต่อสินค้าที่ตอบโจทย์ผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม เช่น ธุรกิจให้เช่าเสื้อผ้า กระเป๋าแบรนด์เนม และการขายสินค้ามือสอง รวมถึงผู้ให้บริการ Platform ตลาดมือสองออนไลน์

Upgradable Product

- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สามารถปรับเปลี่ยนเพื่อให้ใช้งานได้นานขึ้น เช่น แปรงสีฟันที่ผู้ใช้สามารถถอดหัวแปรงออกจากด้ามเพื่อเปลี่ยนได้ โทรศัพท์มือถือสามารถอัปเดต Software เพื่อให้สามารถใช้งานได้นานขึ้น

Green Economy

เศรษฐกิจสีเขียว คือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ตัวอย่างโอกาสธุรกิจ

- การใช้พลังงานสะอาดผลิตไฟฟ้าแทนเชื้อเพลิงฟอสซิล เช่น โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ โรงไฟฟ้าพลังงานลม

- การผลิตสินค้ารักษ์โลก เช่น เครื่องถ่ายเอกสารที่สามารถลบหมึกได้ด้วยเครื่องล้างข้อมูล เพื่อให้สามารถนำกระดาษแผ่นเดิมกลับมาใช้ใหม่ได้ถึง 5 ครั้ง

- การผลิตรถยนต์ไฟฟ้า ยานยนต์ไร้คนขับและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

Bloomberg คาดการณ์ว่ารถยนต์ไฟฟ้าจะมีสัดส่วนสูงถึง 55% ของตลาดรถยนต์โลกในปี 2583

รถยนต์ไฟฟ้า 1 คัน → ลดก๊าซเรือนกระจก 4.5 ตันต่อปี = การปลูกต้นไม้ 205 ต้น

ที่มา : Nissan

- การบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะ เช่น การใช้ระบบน้ำแบบหมุนเวียน ซึ่งช่วยลดการใช้ทรัพยากรน้ำสูงสุดถึง 50%

- ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งเน้นกิจกรรมท่องเที่ยวที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ การพายเรือล่องแม่น้ำ การดูนก เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบนิเวศ

- Green Hotel เช่น เครือ Intercontinental Hotel Group ใช้ระบบปรับอากาศแบบประหยัดพลังงาน ซึ่งช่วยลดก๊าซเรือนกระจกถึง 15% ต่อห้อง

ตัวอย่างบริษัทที่น่าสนใจ

Adidas ร่วมกับ Parley (องค์กรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม) ผลิตรองเท้ารุ่น UltraBOOST ที่ใช้วัสดุจากขวดพลาสติกที่ถูกทิ้งในทะเล (1 คู่ใช้ขวดพลาสติก 11 ขวด)

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

ที่มาของรูปภาพ : Icons made by Freepik, Photo3idea studio, Monkik, Flat Icon, Smashicons, Nhor Phai, Eucalypt, Roundicons, dDara, Surang, Ultimatearm, Icongreek26, Photo3idea_studio from www.flaticon.com และ www.allppt.com